

Tulce, 21 października 2015r.

Rada Gminy Kleszczewo

Ul. Poznańska 4

63-005 Kleszczewo

Wniosek o poddanie pod obrady Rady Gminy włączenia instytucji budżetu obywatelskiego do budżetu gminy Kleszczewo

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do ustnego wniosku, złożonego na sesji Rady Gminy w dniu 30 września 2015 roku przez przedstawiciela Stowarzyszenia Teraz Tulce, składamy oficjalny wniosek o włączenie pod obrady Rady Gminy instytucji budżetu obywatelskiego do budżetu gminy Kleszczewo.

Wniosek motywujemy chęcią zwiększenia zaangażowania mieszkańców gminy w życie i sprawy lokalne.

Instytucja budżetu obywatelskiego jest formą konsultacji społecznych, polegającą na podejmowaniu decyzji co do sposobu wydatkowania środków publicznych, którym decyzje podjęte przez mieszkańców są wiążące dla władz lokalnych. Uczestnictwo w tej procedurze sprowadza się zarówno do głosowania na wybrane projekty, jak i zakłada przygotowywanie takich projektów oraz kontrolowanie ich realizacji. Ponadto uznawane jest za jedno ze skuteczniejszych narzędzi sprzyjających wzrostowi poziomu zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne.

Do zasadniczych zalet wprowadzenia budżetu obywatelskiego należą przede wszystkim:

- lepsze gospodarowanie środkami gminy, gdyż inwestycje związane są z najpilniejszymi potrzebami mieszkańców, które władze mają szansę poznać i zdecydować o ich zaspokojeniu;
- transparentność finansów i sposobu ich wydawania poprzez kontrolę obywatelską. To czyni ten proces bardziej przejrzystym;
- społeczność lokalna staje się coraz lepiej zintegrowana, czemu sprzyjają spotkania, na których ludzie mogą poprzeć swoje projekty, poznać nawzajem swoje potrzeby i problemy, z którymi się borykają, co w rezultacie przekłada się na wyższy kapitał społeczny;

- wzrasta identyfikacja z miejscem zamieszkania, ponieważ obywatele, podejmując decyzje związane ze swoim otoczeniem, mają możliwość kształtowania go, czując za nie odpowiedzialność;
- mieszkańcy także zapoznają się ze sposobami zarządzania gminą, wzrasta świadomość tego, jakie działania mogą być podjęte, a jakie są niezgodne z prawem, zmniejsza się „przepaść” pomiędzy mieszkańcami a urzędnikami, co sprzyja budowaniu klimatu zaufania;
- nie należy zapominać również o korzyściach osobistych dla poszczególnych projektodawców (szczególnie tych, których projekty wygrały w głosowaniu i zostały skierowane do realizacji), co jest związane ze wzrostem samoświadomości, iż posiadają oni dobre pomysły, do których są w stanie przekonać obcych sobie ludzi.
- Wykorzystanie sieci Internet jako medium informacyjnego i platformy komunikacji, za pomocą której można zgłaszać swoje pomysły, a następnie głosować na wszystkie zgłoszone przez mieszkańców projekty

Budżet obywatelski został wprowadzony w ponad 80 miastach, gminach czy powiatach w całej Polsce. W naszej okolicy miasta i gminy, które zdecydowały się na zwiększenie aktywności mieszkańców to m.in.:

- Środa Wielkopolska www.sredzkiobudzetobywatelski.pl
- Kórnik www.kornik.pl/budzet_obywatelski
- Swarzędz www.swarzedz.pl
- Śrem budzetobywatelski.srem.pl
- Jarocin jarocin.pl/pl/Budzet-Obywatelski-361.html
- Czerwonak czerwonak.pl/budzetobywatelski/

Zgłaszając ustny wniosek na sesji Wójt od razu przekazał swoje stanowisko w tej sprawie, wskazując, że rolę budżetu obywatelskiego w naszej gminie od 20 lat pełnią budżety sołeckie oraz że to właśnie na wzór budżetów sołeckich zostały wprowadzone budżety obywatelskie.

Zgadzamy się z argumentem dotyczącym porównania zasad działania budżetu sołeckiego i obywatelskiego. Pragniemy jednak zwrócić uwagę na cel nadrzędny takich działań, a mianowicie angażowanie mieszkańców gminy w lokalne sprawy.

Oto jak wygadała frekwencja na ostatnich zebraniach sołeckich:

	LICZBA MIESZKAŃCÓW (31.12.2014r.)	ilość obecnych na zebraniu sołeckim	procent do ogółu mieszkańców
1	Bugaj	7	b.d.
2	Bylin	82	17
3	Gowarzewo	1312	75
4	Kleszczewo	505	23
5	Komorniki	353	32
6	Krerowo	255	16
7	Krzyżowniki	235	15
8	Lipowiec	23	b.d.
9	Markowice	244	17
10	Nagradowice	375	21
11	Poklatki	178	20
12	Szewce	82	b.d.
13	Śródka	294	15
14	Tanibórz	81	b.d.
15	Tulce	2675	54
16	Zimin	301	21
	OGÓŁEM	7002	326
			4,66%

Powyższa tabela ma charakter poglądowy, który ma pokazać skalę uczestnictwa na zebraniach sołeckich. Naszym zdaniem taki poziom zaangażowania mieszkańców nie jest zadowalający i proponujemy podjąć działania nad zmianą.

Liczba ludności w gminie rośnie z roku na rok. Wraz z napływem nowych mieszkańców zmienia się również charakter gminy. Z gminy o charakterze rolniczym i wiejskim zmienia się w miejsce, które, w coraz większym stopniu, pełni rolę „sypialni” Poznania. Osoby, które osiedlają się w gminie żyją według innego modelu społecznego. Wiąże się to z innymi zwyczajami społecznymi, potrzebami, oczekiwaniami i sposobem współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a mieszkańcami.

Naszym zdaniem, formuła budżetu sołeckiego w jego obecnej formie nie realizuje swoich założeń w sytuacji gdy w miejscowości mieszka kilka tysięcy osób. Należy np. zakładać, że na zebranie sołeckie

przyjdzie większa grupa mieszkańców, a wtedy nawet miejsce, w którym obecnie odbywają się takie spotkania, nie jest w stanie ich pomieścić. Póki co wygląda na to, że zebrania sołeckie celowo organizowane są w taki sposób, żeby mieszkańcy nie przychodzili, ponieważ nie zapewnia się im należytego komfortu czy odpowiedniej kampanii informacyjnej o wydarzeniu. Efektem tego jest sytuacja, w której bardzo mała grupa osób decyduje o środkach finansowych generowanych przez ogół podatników.

Naszym zdaniem wraz ze zmianą charakteru gminy i struktury jej mieszkańców powinny również pójść zmiany w modelu współpracy lokalnych instytucji z obywatelami. Budżet obywatelski, w tym umożliwienie udziału w życiu lokalnej społeczności poprzez sieć Internet, jest narzędziem, które odpowiada na zdiagnozowane potrzeby.

Zaznaczamy jednocześnie, że nie jest naszą intencją zabieranie środków mniejszym wsiom, czy niszczenie budżetu obywatelskiego tam gdzie on działa. Chcemy w toku wspólnej dyskusji znaleźć rozwiązanie, które wzmocni aktywność obywateli i będzie dostosowane do zmieniającej się struktury społecznej oraz specyfiki i możliwości finansowych gminy Kleszczewo.

Opracowania dotyczące budżetów obywatelskich w Polsce:

Ministerstwo Cyfryzacji i Administracji:

<https://mac.gov.pl/budzet-partycypacyjny>

Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.maszglos.pl/wp-content/uploads/2014/03/Budzet-obywatelski-w-Polsce-D.-Kraszewski-K.-Mojkowski.pdf>

Sieć „My Obywatele”

<http://myobywatele.org/baza-wiedzy/inspiracje/jak-wprowadzic-budzet-obywatelski/>

Zarząd Stowarzyszenia:

Jędrzej Janiak

Zbigniew Majewski

Aldona Czechowska